

Jak realizować gotowe scenariusze lekcji zdalnie?

Centrum Edukacji Obywatelskiej i inne organizacje zajmujące się edukacją mają w zasobach gotowe [scenariusze lekcji przedmiotowych i tematycznych](#) odwołujące się bezpośrednio do podstawy programowej. W sytuacji nauczania zdalnego bardzo często adaptacji wymagają zaproponowane w nich metody nauczania, szczególnie tzw. metody aktywizujące, angażujące uczniów bezpośrednio i w czasie rzeczywistym.

Aby pomóc nauczycielom i nauczycielkom w przystosowaniu gotowych scenariuszy lekcji do realizacji w trybie zdalnym, przygotowaliśmy listę narzędzi do przeprowadzenia konkretnych typów ćwiczeń, w większości realizowanych metodami aktywizującymi. Niektóre z tych narzędzi są całkowicie darmowe, inne występują w wersji podstawowej i rozszerzonej. Staraliśmy się wybierać te, które wydawały nam się najprostsze, ale podajemy alternatywy, wiedząc, że wygoda korzystania z aplikacji to sprawa indywidualna. Mamy też świadomość, że nasza lista jest niekompletna i dynamiczna. Tytułem jej uzupełnienia zaadaptowaliśmy fragment przygotowanego do pracy w klasie scenariusza lekcji z języka polskiego na potrzeby nauczania zdalnego.

praca w parach oraz w małych i większych grupach

[Zoom](#), [WebEx](#) lub [Adobe Connect](#): te platformy do wideokonferencji i spotkań online mają funkcję *Breakout Rooms*, czyli elastycznego i odwracalnego łączenia uczestników w mniejsze grupy, w których mogą oni równolegle pracować nad zadaniami.

Lekcja odwrócona (strategia wyprzedzająca): wspólna praca uczniów poza lekcją w dowolnej formie (telefonicznie, na czacie, przez komunikatory głosowe – możliwości są ogromne) to zachęta do utrzymywania kontaktu i wsparcie integracji klasy w warunkach zdalnych.

[Conceptboard](#): tablica do jednoczesnej współpracy wizualnej. Obsługa w jęz. angielskim.

burza pomysłów, post-ity, metoda problemowa

[AnswerGarden](#): darmowe narzędzie do szybkiego zbierania odpowiedzi na postawione pytanie. Bardzo łatwa obsługa w jęz. angielskim.

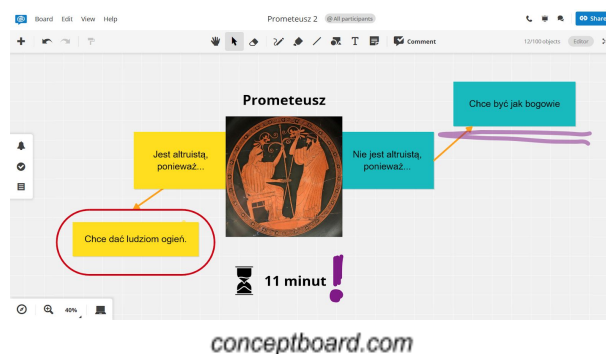
[Whiteboard](#): aplikacja m.in. z wirtualnymi post-itami.

[Padlet](#): miejsce do zamieszczania krótkich notatek z grafiką. Notatki można nawzajem czytać i komentować. Przydatny do przedstawiania rezultatów pracy.

flipchart, mapa myśli

[Conceptboard](#): do wykorzystania na co najmniej dwa sposoby: 1) uczniowie sami zapisują swoje pomysły na wspólnej tablicy (na lekcji lub w ramach przygotowania do lekcji); 2) uczniowie dyskutują na bieżąco, a wszystko zapisuje wyznaczony uczeń, uczennica lub nauczyciel, nauczycielka. Obsługa narzędzia w jęz. angielskim.

tworzenie ćwiczeń

[LearningApps](#): ich istota to prostota. Wystarczy kilka kliknięć, żeby utworzyć proste graficznie ćwiczenia.

[Wordwall](#): tworzenie gier wieloosobowych, materiałów interaktywnych

[Nearpod](#): quizy, ćwiczenia, gry, prezentacje, importowanie lekcji. Obsługa w jęz. angielskim.

karty pracy

Udostępnianie w chmurze, np. przez Dysk Google, do wypełnienia w komputerze lub wydrukowania przez uczniów.

[Formularze Google](#): tworzenie własnych kart lub interaktywne wypełnianie np. kart pracy ze scenariuszy lekcji wprowadzonych wcześniej do formularza.

tablica, pisanie na tablicy

[Edukator](#): platforma do prowadzenia lekcji online z funkcją pisania na klasycznej zielonej tablicy. Można też wyświetlać na niej przygotowane wcześniej lub tworzone na bieżąco materiały.

[AWW board](#): prosta biała tablica, na której może pisać kilka osób jednocześnie. Obsługa w jęz. angielskim.

udostępnianie ekranu, zrzuty ekranu, zdjęcia

wykład, pogadanka

[Genially](#): tworzenie prezentacji i infografik

filmik

genial.ly

kontrolowanie czasu

stoper i budzik w smartfonie

[Technika Pomodoro](#): zakłada dzielenie czasu pracy na 25-minutowe jednostki. Sprawdza się w pracy samodzielnej.

[Toggl](#): tworzenie godzinowego planu zadań. Obsługa w jęz. angielskim.

obróbka plików PDF

[I Love PDF](#): konwersja, scalanie, dzielenie i zmniejszanie plików PDF.

Fragment lekcji „[Prometeusz, czyli pierwszy dobroczyńca ludzkości. O mądrym pomaganiu](#)” z publikacji CEO „[Edukacja globalna na zajęciach języka polskiego w szkole podstawowej](#)” (Warszawa 2018)

scenariusz lekcji w klasie	czas	scenariusz lekcji zdalnej
Po podaniu uczniom i uczennicom celów lekcji i sprawdzeniu ich zrozumienia poproś młodzież o to, aby w parach odpowiedziała na pytanie kluczowe <i>Czym jest mądre pomaganie?</i> . Daj czas na rozmowę w parach . Po tym, jak odpowiedzi zostaną ustalone, poproś młodzież o to, by się nimi podzieliła. Podziękuj uczniom i uczennicom za ich refleksje. Powiedz, że do pytania kluczowego wrócicie pod koniec lekcji w podsumowaniu, aby sprawdzić, czy wszyscy podtrzymają swoje odpowiedzi i jak je uzasadni.	10 min	<i>przed lekcją:</i> W ramach strategii wyprzedzającej poproś uczniów i uczennice o zapoznanie się z Mitem o Prometeuszu. Zaproponuj im też, by w parach utworzyli mem odwołujący się do pytania kluczowego: <i>Czym jest mądre pomaganie?</i> Zasugeruj, by porozumiewali się telefonicznie, a gotowe memy umieścili na Padlecie . <i>na lekcji:</i> Po podaniu uczniom i uczennicom celów lekcji i sprawdzeniu ich zrozumienia poproś chętne osoby z par o przedstawienie i omówienie memów oraz pytania kluczowego . Podziękuj uczniom i uczennicom za ich refleksje. Powiedz, że do pytania kluczowego wrócicie pod koniec lekcji w podsumowaniu, aby sprawdzić, czy wszyscy podtrzymają swoje odpowiedzi i jak je uzasadnią.
Poproś uczniów i uczennice, by w parach, za pomocą burzy pomysłów , przypomnieli sobie, jakie są elementy świata przedstawionego w utworze epickim. Następnie rozdaj kartę pracy z załącznika nr 1 z prośbą o jej uzupełnienie lub podaj zamieszczone na niej pytanie i poproś o zapisanie odpowiedzi w zeszytach. Zgodnie z instrukcją uczniowie i uczennice mają za zadanie wskazać elementy świata przedstawionego w Micie o Prometeuszu, z którego treścią zapoznali się w domu. Chętne osoby przedstawiają efekty swojej pracy.	10 min	Zaaranżuj burzę pomysłów : poproś uczniów i uczennice, by za pośrednictwem aplikacji AnswerGarden odpowiedzieli na pytanie , jakie są elementy świata przedstawionego w utworze epickim. Następnie poproś uczniów o uzupełnienie karty pracy w formie wydruku / pliku tekstowego / formularza Google (przykład 1) lub podaj zamieszczone na niej pytanie i poproś o zapisanie odpowiedzi w zeszytach . Zgodnie z instrukcją uczniowie i uczennice mają za zadanie wskazać elementy świata przedstawionego w Micie o Prometeuszu, z którego treścią zapoznali się w domu. Chętne osoby przedstawiają efekty swojej pracy.
Połącz młodzież w czteroosobowe grupy . Rozdaj uczniom i uczennicom słowniki języka polskiego i zaproponuj, aby pracując w grupach, odnaleźli znaczenie terminów „altruista” i „altruizm” i zapoznali się z nimi.	4 min	Prześlij uczniom i uczennicom odsyłacze do słowników języka polskiego i zaproponuj, aby samodzielnie odnaleźli znaczenie terminów „altruista” i „altruizm” i zapoznali się z nimi.
Rozdaj uczniom i uczennicom karty pracy z załącznika nr 2 lub poleć, by wykonali zadanie z tego załącznika. Poproś młodzież o to, by zastanowiła się, przedyskutowała, a potem zdecydowała, czy Prometeusza można nazwać altruistą. Poproś o uzasadnienie stanowiska. Uczniowie i uczennice pracują 6 minut, a następnie przedstawiciele grup prezentują efekty swojej pracy na forum. Po zakończeniu dyskusji młodzież wkleja karty pracy do zeszytów lub notuje w nich odpowiedzi.	11 min	<i>wariant 1:</i> Jeśli prowadzisz lekcję przez Zoom lub WebEx, użyj funkcji Breakout Rooms i połącz młodzież w czteroosobowe grupy. Prześlij grupom kartę pracy – formularz Google (przykład 2) i poproś, by zastanowiły się, przedyskutowały i zdecydowały, czy Prometeusza można nazwać altruistą, a następnie wspólnie wypełniły formularz. Poproś o uzasadnienie stanowiska. Uczniowie i uczennice pracują 6 minut, a następnie przedstawiciele grup prezentują efekty swojej pracy na forum klasy. <i>wariant 2:</i> Podziel uczniów na cztery grupy np. według pierwszej litery imienia. Prześlij członkom poszczególnych grup

		<p>odsyłacze do przygotowanych wcześniej tablic Conceptboard (osobnych dla każdej grupy). Poproś młodzież, by po zalogowaniu się zamieściła na tablicy swoje przemyślenia co do tego, czy Prometeusza można nazwać altruistą. Zachęcaj do wzajemnego komentowania swoich odpowiedzi i ustalenia wspólnego stanowiska oraz jego uzasadnienia. Uczniowie i uczennice pracują 6 minut, a następnie przedstawiciele grup prezentują efekty swojej pracy na forum klasy (ustnie lub na czacie).</p>
<p>Zadaj uczniom i uczennicom pytanie: kim są i komu pomagają współcześni altruści? Mogą paść przykłady postaci takich jak Janina Ochojska, Anna Dymna, Irena Sendlerowa, Jerzy Owiak. W razie potrzeby moderuj dyskusję, aby skierować uwagę młodzieży na pomoc krajom globalnego Południa. Podaj uczniom i uczennicom informację na ich temat.</p>	<p>10 min</p>	<p>Zadaj uczniom i uczennicom pytanie: kim są i komu pomagają współcześni altruści? W zależności od platformy edukacyjnej, z której korzystasz, poproś o odpowiedzi ustne lub na czacie. Mogą paść przykłady postaci takich jak Janina Ochojska, Anna Dymna, Irena Sendlerowa, Jerzy Owiak. W razie potrzeby moderuj wymianę zdań, aby skierować uwagę młodzieży na pomoc krajom globalnego Południa. Podaj uczniom i uczennicom informację na ich temat.</p>

opracowanie: Centrum Edukacji Obywatelskiej